

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

ENVIRONMENTÁLNÍ PROHLÁŠENÍ **EMAS**

Ministerstvo životního prostředí 2008

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

ENVIRONMENTÁLNÍ PROHLÁŠENÍ **EMAS**

Ministerstvo životního prostředí 2008

Obsah

1. Úvodní slovo	5
2. Představení ministerstva	6
2.1. Výsledky a budoucí úkoly ministerstva	7
2.2. Sídlo ministerstva	13
2.3. Kontakt	14
2.4. Zpracování prohlášení	14
3. Environmentální politika	15
4. Organizační uspořádání a popis systému řízení	16
5. Přímé a nepřímé environmentální aspekty	18
6. Obecné a specifické cíle	19
7. Environmentální profil ministerstva	22
7.1. Elektrická energie a teplo	22
7.2. Spotřeba vody a odpadní vody	24
7.3. Spotřeba papíru	24
7.4. Nakládání s odpady	25
7.5. Spotřeba pohonných hmot, autodoprava	28
7.6. Řízení nepřímých environmentálních aspektů	30
8. Právní a jiné požadavky	32
9. Komunikace	33
10. Vzdělávání	34
11. Audity	35
12. Příští environmentální prohlášení	36
13. Schválení akreditovaným ověřovatelem	37

1

Úvodní slovo

Vážení občané, spolupracovníci, dámy a pánové,

Ministerstvo životního prostředí se velmi intenzivně zabývá určováním politiky životního prostředí v České republice, tvorbou legislativy, zákonů a vyhlášek a také dohlížením na jejich dodržování. Pro důvěryhodnost takové práce je ovšem důležité, aby bylo také „uklizené na vlastním dvorku“, tedy aby samotné ministerstvo dělalo všechno pro to, aby dopad jeho vlastní existence na životní prostředí byl co nejmenší.

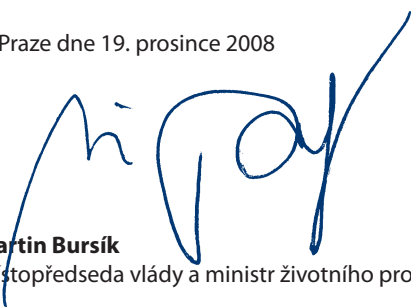
Počátek snah o ekologizaci provozu ministerstva si velmi dobře pamatuji, datují se totiž do mého prvního působení v pozici ministra v roce 1998. Od té doby se v tomto úřadě událo velmi mnoho. Zásadně se rozšířil separovaný sběr odpadů, využívání výrobků s ekoznačkou, používání recyklovaného papíru, vratných lahví i vody z kohoutku, šetříme energii, zateplili jsme budovu, ekologizujeme vozový park...

V uplynulém roce jsme se vydali cestou, kterou prošlapáváme i ostatním úřadům, a to je certifikace v rámci celoevropského systému environmentálního řízení a auditu EMAS. Jedná se o sofistikovaný způsob řízení organizace (lhostejno zda privátní či státní, malé či velké) s ohledem na dopady její činnosti na životní prostředí a samozřejmě i s ohledem na efektivitu pracovních a rozhodovacích procesů.

Program EMAS se v České republice rozvíjí již od roku 1998. Ministerstvo životního prostředí systematicky podporuje zavádění tohoto systému v podnikatelské i nepodnikatelské sféře. Podíleli jsme se na realizaci projektu EMAS pro malé a střední podniky a projektu CHEMAS specializovaného na environmentální řízení chemických a plastikářských podniků, ale nejnověji nabízíme pomoc také při zavádění EMAS na městských úřadech a podporujeme projekt EMAS Easy zaměřený na malé podniky do 25 zaměstnanců. Česká republika byla dokonce za svůj přístup k programu EMAS v roce 2005 oceněna Evropskou cenou EMAS.

Na cestě k získání certifikátu EMAS se dařilo i nám na ministerstvu, a já tak teď mohu svým krátkým slovem pro Vás otevřít environmentální prohlášení EMAS Ministerstva životního prostředí. Věřím, že to je první, nikoli poslední, prohlášení EMAS vládního úřadu v České republice.

V Praze dne 19. prosince 2008

Martin Bursík

místopředseda vlády a ministr životního prostředí

2

Představení ministerstva

Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „ministerstvo“) je ústředním orgánem státní správy a orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí. Bylo zřízeno zákonem ČNR č. 173/1989 Sb., který nabyl účinnosti 1. ledna 1990.

Působnost Ministerstva životního prostředí je dána zákonem ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Ministerstvo je podle uvedeného zákona ústředním orgánem státní správy pro:

- ochranu přirozené akumulace vod,
- ochranu vodních zdrojů a ochranu jakosti podzemních a povrchových vod,
- ochranu ovzduší,
- ochranu přírody a krajiny,
- oblast provozování zoologických zahrad,
- ochranu zemědělského půdního fondu,
- výkon státní geologické služby,
- ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod,
- geologické práce a ekologický dohled nad těžbou,
- odpadové hospodářství,
- posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí, včetně těch, které přesahují státní hranice,
- myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích,
- státní ekologickou politiku,
- systém značení ekologicky šetrných výrobků a služeb a program podporující dobrovolnou účast v systému řízení podniku a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Program EMAS).

K zabezpečení a kontrolní činnosti vlády České republiky ministerstvo koordinuje ve věcech životního prostředí postup všech ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy České republiky.

V čele ministerstva stojí ministr životního prostředí (dále jen „ministr“) s pěti náměstky – řediteli sekcí:

- zahraniční, legislativní a státní správy,
- ekonomiky a politiky životního prostředí,
- technické ochrany životního prostředí,
- ochrany klimatu a ovzduší,
- ochrany přírody a krajiny.

Ministerstvo dále řídí několik organizací, kterými jsou:

- Česká inspekce životního prostředí,
- Státní fond životního prostředí České republiky,
- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky,
- CENIA, česká informační agentura životního prostředí,
- Česká geologická služba,
- Česká geologická služba-Geofond,
- Český hydrometeorologický ústav,
- Správa jeskyní České republiky,
- Správa Krkonošského národního parku,
- Správa Národního parku České Švýcarsko,

- Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava,
- Správa Národního parku Podyjí.

Ministerstvo je také zakladatelem veřejných výzkumných institucí:

- Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.;
- Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.

2.1 Výsledky a budoucí úkoly ministerstva

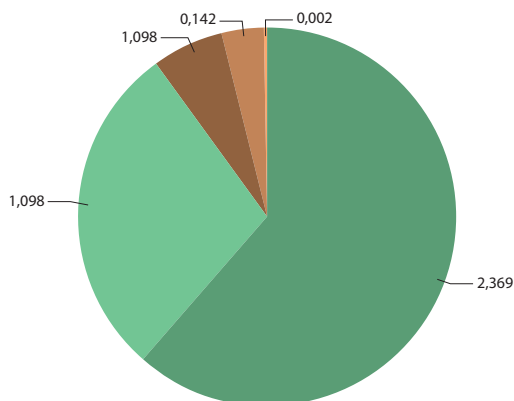
V posledních letech ministerstvo zvyšuje svou odbornou erudici, efektivitu práce a získává respekt u partnerů i oponentů. Zejména v posledních dvou letech výrazně vzrostl jeho vliv na formování politiky životního prostředí státu i Evropské unie.

Zásadní prioritou v práci ministerstva je jednoznačně ochrana klimatu. Právě ochranu klimatu se podařilo dostat mezi prioritní témata českého předsednictví v Radě EU. Daří se držet podporu vlády klimaticko-energetickému balíčku, jehož finální schválení zřejmě bude dokončovat právě Česká republika. Balíček obsahuje návrhy, které přinesou snížení emisí skleníkových plynů v Evropě o 20–30 % do roku 2020 a zvýšení podílu obnovitelných energetických zdrojů na 20 % ve stejném roce (na Českou republiku z toho připadá závazek zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie z dnešních cca 6 % na 13 % v příštích 12 letech). Emisní povolenky se po roce 2012 postupně přestanou firmám rozdávat zdarma, ale budou se prodávat v aukcích.

Byla připravena a spuštěna ekologická daňová reforma. Platí se nová spotřební daň za uhlí (10 %) i za elektřinu (1 %). Zcela osvobozen od daně je zemní plyn pro domácnosti a dopravu, obnovitelné zdroje energie a elektřina pro dopravu. Navíc dřevní a rostlinné brikety a peletky jsou převedeny z 19 % do 9 % sazby DPH a všechna auta s alternativním pohonem osvobozena od silniční daně.

Odstartoval dotační program pro výměnu kotlů na uhlí v domácnostech za kotle na biomasu, tepelná čerpadla a solární přitápění a ohřev vody. Od roku 2009 přibudou dotace na energetické úspory. Vše bude hrazeno z prodeje emisních kreditů, které má Česká republika k dispozici nad svůj závazek vyplývající z Kjótského protokolu. K dispozici by mělo být až 15 miliard korun.

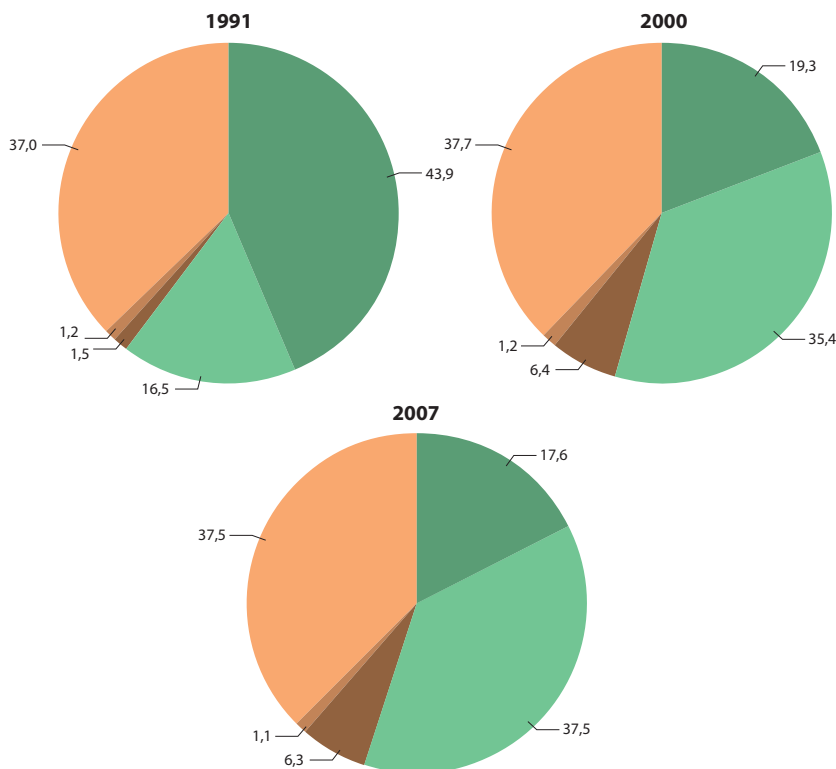
Už v druhé polovině roku 2007 začal přijímat první žádosti o podporu Operační program Životní prostředí, jako první operační program v České republice. Během jediného roku bylo podpořeno bezmála 1200 projektů na zateplování škol a mateřinek (i dalších veřejných budov), výměnu vytápění za obnovitelné zdroje, zlepšení nakládání s odpady a investice do recyklace odpadů a třídících linek, čištění odpadních vod, ekologické výchovy, ochrany přírody a krajiny.

Graf 1
Skladba obnovitelných zdrojů energie v roce 2007 (%)

- Vodní elektrárny
- Biomasa
- Bioplyn
- Větrné elektrárny
- Fotovoltaické elektrárny

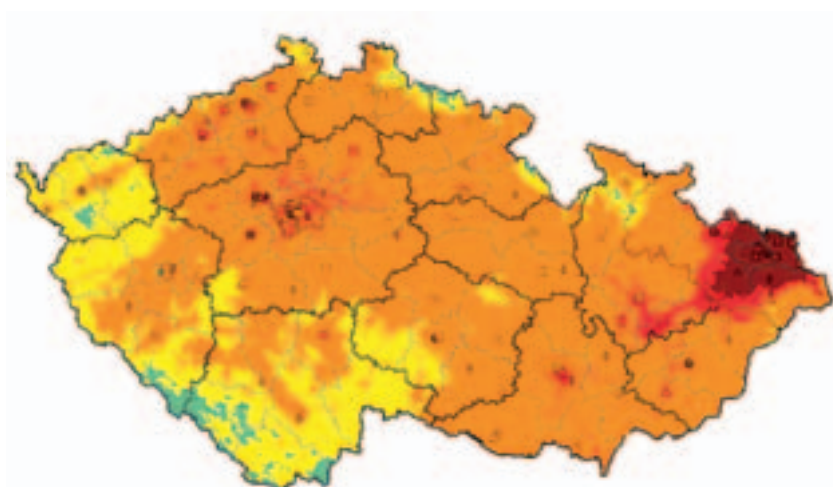
Zdroj: MPO

Graf 2, 3 a 4
Změna skladby vytápění bytů v letech 1991, 2000 a 2007 (%)

- Otop – pevná paliva
- Otop – plynná paliva
- Elektrický otop
- Ostatní
- Centrální vytápění

Zdroj: ČHMÚ

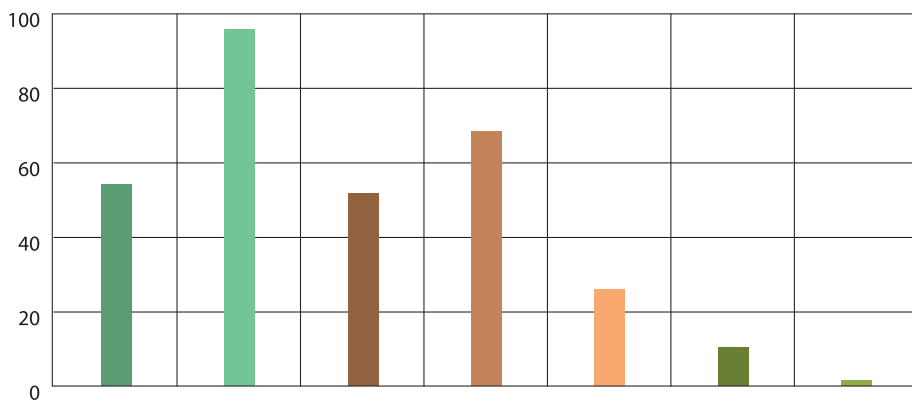
Obrázek 1
Nejvyšší 24hodinové koncentrace prachových částic PM₁₀ v roce 2007 (µg.m³)

■ ≤ 20	2,3 %
■ ≤ 20–30	20,9 %
■ ≤ 30–50	70,5 %
■ ≤ 50–60	4,0 %
■ ≤ 60	2,9 %

Klasifikace stanic:

- městská pozadová
- ◆ předměstská pozadová
- ▲ venkovská
- dopravní
- ★ průmyslová

Zdroj: ČHMÚ

Graf 5
Míra recyklace a využití obalového odpadu v roce 2007 (%)

- Kovy
- Obalový papír
- Plast
- Sklo
- Dřevo
- Nápojový karton
- Ostatní

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Parlament schválil novelu zákona o ovzduší týkající se zdrojů, jejichž prachové emise přesahují 30 tun ročně. Ta dává krajským úřadům pravomoc stanovit znečišťovatelům – v případě, že se nacházejí v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší – emisní strop, který musí ve stanovené lhůtě splnit, a snížit tak zátěž obyvatel dané lokality. Krajský úřad stanoví emisní strop na úrovni maximálně 70 % hodnoty průměrných ročních emisí prachových částic a zároveň může zpřísnit stávající nebo stanovit další podmínky provozu konkrétního zařízení. V některých případech může po dohodě s provozovatelem snížit hodnotu emisního stropu až na 50 % výše průměrné roční hodnoty.

Ministerstvo aktivně brání dovozům odpadů do spaloven v České republice. Vyjednání změny v nové evropské směrnici o odpadech, která umožnila členským zemím i nadále zakazovat import odpadků do spaloven, je nepochybně jedním z historicky největších úspěchů české ekologické diplomacie. Podobně významným úspěchem bylo odblokování podmínek financování čistění odpadních vod z evropských fondů.

O připravené zásadní novele zákona o odpadech už téměř rok probíhá široká veřejná diskuse. Mezitím byla schválena evropská odpadová směrnice a zapracována do novely tak, že vznikl návrh nového odpadového zákona. Ten významně rozšiřuje možnosti třídění pro občany a podporuje recyklaci odpadu. Všechny obce budou mít povinnost umožnit svým občanům třídění pět základních komodit – papír, plasty, sklo, nápojové kartony a bioodpad. Lidé budou moci odevzdat vysloužilé elektrospotřebiče ve všech větších prodejnách, baterie i v prodejnách malých. Rozšíří se systém sběru a ekologické likvidace autovraků alepší se jeho kontrola. Výrazně porostou poplatky za nejméně žádoucí způsoby nakládání s odpady – skládkování a spalování. Nárůst výnosu bude směřovat krajům a Státnímu fondu životního prostředí ČR s podmínkou jejich využití na zlepšení nakládání s odpady. Vyšší recyklace přinese úsporu surovin a energií, snížení množství směsného odpadu, a tím úsporu pro obecní rozpočty a občany.

Ministerstvo aktivně spolupracovalo na poslancecké novele zákona o odpadech, která zakázala výkup součástí kovošrotu, jejichž krádeže představují společenské riziko (např. kolejnič, kanálových mříží, uren, apod.). Výkup bude možný pouze od právnických osob a pouze bezhotovostně, zpřísní se evidence.

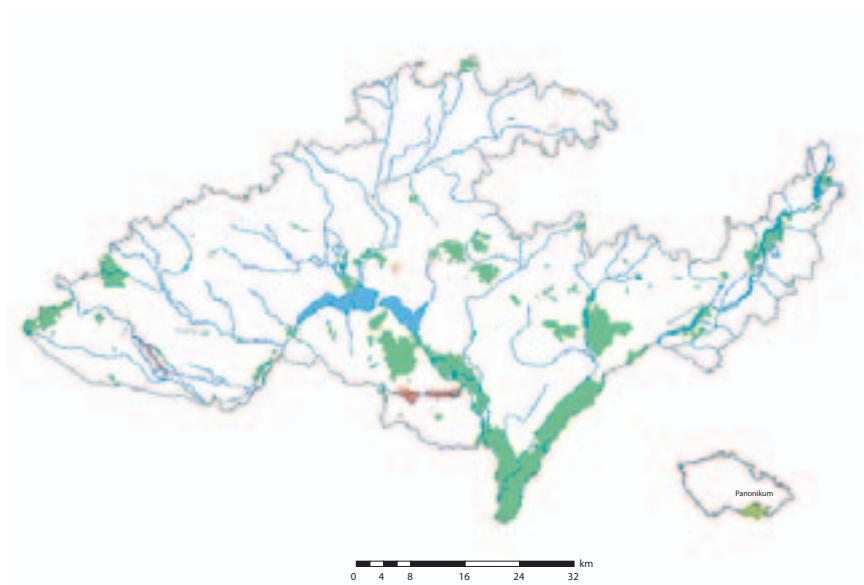
Odstupňované podle způsobovaného znečištění (EURO norma) se zpoplatňuje první přeregistrace ojetých automobilů. Sníží se tak dovoz i využívání nejstarších a „nejšpinavějších“ ojetin.

V rámci Národního programu snižování emisí byl vládě předložen Program obměny vozového parku veřejné správy za „ekologicky přátelská“ vozidla, požadující po orgánech státní správy dosažení 25% podílu vozidel, jež splňují přísné emisní normy nebo využívají alternativní paliva (stlačený zemní plyn, biopaliva).

Ministerstvo prosadilo zákon o integrovaném registru znečišťování (IRZ) ve výrazně širší podobě, než bylo původně zamýšleno. Sledovány tak budou navíc například chemické látky v odpadech.

Ministerstvo zahájilo distribuci košů a popelnic na tříděný odpad školám v celé České republice. Školy mají – díky podpoře z Operačního programu Životní prostředí – šanci získat zdarma sběrné nádoby na několik odpadových komodit, a pomoci tak zvýšit efektivitu třídění odpadu. K dispozici bude celkem 30 500 sběrných nádob hned v několika variantách a velikostech, aby se hodily školám s nejrůznějšími specifickými potřebami a požadavky. A to včetně kompostérů na sběr bioodpadu, který vzniká např. při údržbě zeleně na školních zahradách.

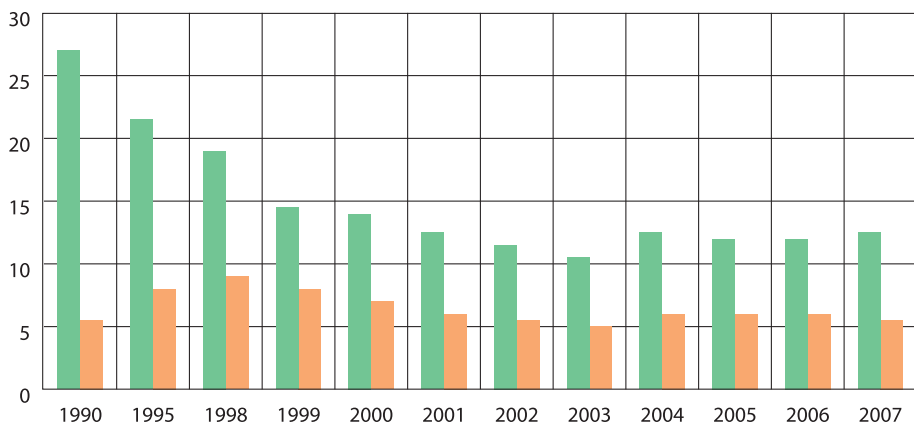
Ministerstvo prosadilo přehodnocení problematických dopravních staveb, jako je dálnice D3 nebo silniční okruh okolo Prahy. Stejně tak doplnění cca 90 obchvatů obcí silnicemi I. třídy do harmonogramu výstavby dopravní infrastruktury 2008–2013 či zásadní rozšíření zákazu víkendových jízd kamionů i na celoroční zákaz v pátek odpoledne a po téměř celou neděli. Kromě toho bude zákaz platit nejenom na dálnicích, rychlostních a „jedničkových“ komunikacích, ale všude.

Obrázek 2
Natura 2000 – Evropsky významné lokality panonské oblasti zařazené v národním seznamu (stav k roku 2006 a změna v roce 2007)

- EVL k 31. 12. 2006
- EVL nově doplněna do národního seznamu
- Hranice panonské oblasti
- Vodstvo

Zdroj: AOPK ČR

Graf 6
Vývoj obnovy jehličnatých a listnatých dřevin (mil. m³) v letech 1990–2007

- jehličnaté
- listnaté

Zdroj: ČSÚ

V souladu se Státní surovinovou koncepcí byly zamítnuty všechny pokusy o nové průzkumy ložisek zlata a uranu. Vláda potvrdila platnost limitů těžby hnědého uhlí včetně úkolu odepsat zásoby, které leží za limity. Předložila také sněmovně novelu legislativy týkající se nerostného bohatství (horní legislativa), která doplňuje dosud chybějící lhůtu pro dodání podkladů k odpisu zásob, a odstraňuje tak chybu, již některé společnosti využívaly k obcházení zákona. Dále ruší právo těžařů na přednostní nákup státních pozemků, a staví je tak naroveň ostatním možným zájemcům o pozemky, zejména obcím a krajům. Novela také stanoví patnáctiletou lhůtu pro zahájení těžby, po jejímž marném uplynutí může obvodní báňský úřad znovu posoudit vyhlášení dobývacího prostoru.

Vyhlášeno bylo sedm nových národních přírodních rezervací a národní seznam evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 pro panonskou oblast byl doplněn o řadu nových území (viz obrázek 2). Parlament projednává vládní novelu zákona o ochraně přírody a krajiny, která zpřísní způsob povolování kácení stromořadí podél silnic a železničních tratí a zabráni jejich nesmyslné devastaci. Dále zjednodušuje kompetence jednotlivých orgánů ochrany přírody a koncentruje je v daném území u jednoho orgánu. Zajistí tak snadnější dostupnost pro veřejnost a úsporu nákladů pro veřejné rozpočty i občany. Novela ruší současnou praxi, kdy v výjimkách ze zákona o ochraně přírody a krajiny musí rozhodovat vláda. Napříště bude v výjimkách ze zákazů v chráněných krajinných oblastech, národních přírodních rezervacích a národních přírodních památkách rozhodovat Agentura ochrany přírody

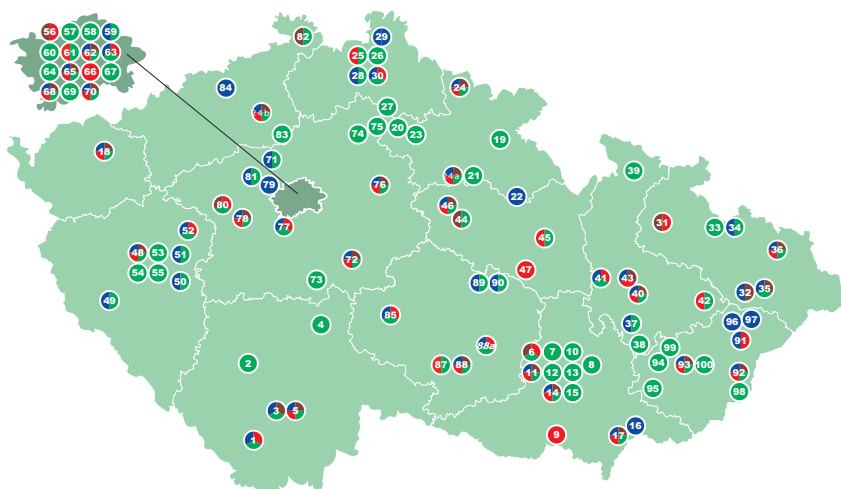
a krajiny. Na území národních parků bude výjimky ze zákona udělovat správa národního parku, v přírodních rezervacích a v přírodních památkách pak krajský úřad. Ve všech případech půjde o standardní režim správního řízení, kde je možné uplatňovat námitky, existuje možnost odvolání a je zajištěno právo účasti veřejnosti na rozhodování. Novela také zavádí zákonné právo krajům nominovat své zástupce do rad národních parků, které leží na jejich území.

Vláda dále schválila novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF). Kromě ochrany krajiny před nadměrným rozšiřováním zastavěných území pomůže také chránit půdu před znečišťováním a erozí. Novela zvyšuje sazby odvodů za odnětí půdy ze ZPF a zlepšuje jejich vymahatelnost. Základní cena zemědělských pozemků stanovovaná příslušnou vyhláškou Ministerstva financí se násobí koeficientem podle stupně ochrany (cennosti) zemědělské půdy na daném pozemku. S nejvyššími sazbami se počítá u nejcennějších půd v I. a II. třídě ochrany.

Národní park Šumava spravuje ministerstvo v souladu s odborným doporučením Světového svazu ochránců přírody (IUCN – International Union for Conservation of Nature) a Europarc Federation. Orkán Kyrill přesvědčivě ukázal, že tam, kde se v horských oblastech v minulosti kácely stromy napadené kůrovcem a les se otevřel, popadalo výrazně více stromů než tam, kde se nechaly stromy stát. V jádrových zónách byla tedy vyloučena sanace kácením a proti kůrovci se zasahuje jen neinvazivními metodami (lapáky, lapače, apod.). Naopak na více než 70 % parku je důsledně zasahováno i kácením, čímž se daří bránit expanzi kůrovců mimo lesy národního parku. Zároveň se park otevírá turistům – na některá dosud nepřístupná místa klidových území se od srpna pořádají výpravy s průvodcem, jsou připravena nouzová nocležiště, rozběhl se velký projekt spolupráce s vodáky, apod. S bavorskou stranou bylo dohodnuto otevření nových hraničních přechodů.

Vláda schválila dlouho připravovaný Národní lesnický program, základní koncepční materiál pro oblast lesnictví připravený ve spolupráci Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství. Podle něj se bude české lesnictví orientovat do budoucna více na pěstování druhově pestřejších porostů a nahrazovat jimi nestabilní, především smrkové, monokultury. Takový způsob hospodaření, omezující navíc využívání holosečí, je nejlepší reakcí na klimatické změny, kterým budou stabilnější lesy lépe odolávat (např. častějším a silnějším vichřicím či změněným srážkovým úhrnům). Dokument navrhuje rovněž řešení problému přemnožené spárkaté zvěře, která na lesních ekosystémech páchá obrovské škody a často znemožňuje obnovu choulostivých, ale v lesních porostech velmi potřebných druhů dřevin (např. jedle). Samozřejmostí je zájem na vysoké a stabilní produkci dřevní hmoty, včetně vyváženého využívání těžebních zbytků, které se dnes mnohdy bez užitku pálí. Na druhou stranu by měl být v porostech zvýšen podíl starých stromů a tlejícího dřeva, což pomůže vyšší přirozené obnově lesa, ale i zvyšování biologické rozmanitosti. Navržená opatření budou přednostně realizována u státních lesů, jejichž relativně vysoký podíl si stát ponechává.

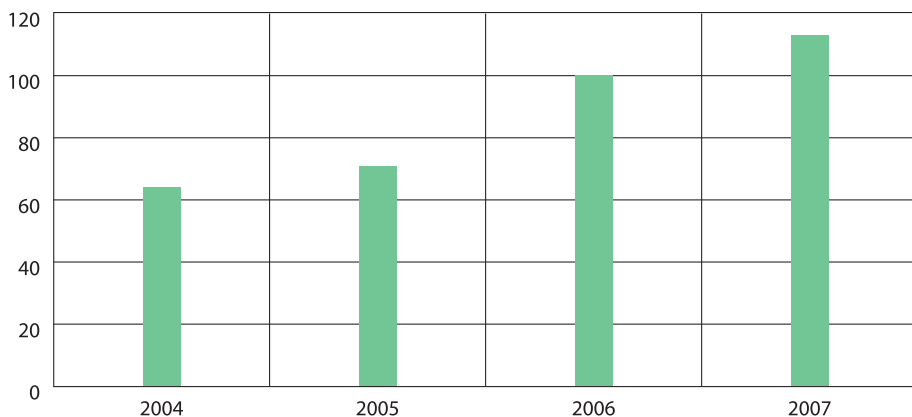
Dlouhodobě věnuje ministerstvo pozornost také problematice environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. V rámci grantového schématu byla v krajích vybudována síť environmentálních informačních a poradenských center, podporován je též rozvoj a vznik středisek ekologické výchovy a jejich aktivit. Ministerstvo má vytvořen dotační program pro projekty nevládních neziskových organizací, zaměřených na environmentální vzdělávání. Vládou byl také schválen Rozvojový program environmentálního poradenství v České republice na roky 2008–2013.

Obrázek 3
Účastníci vzdělávacích programů
Národní sítě středisek ekologické
výchovy v roce 2007

- 19 Středisko
- 19a Další pracoviště střediska
- Ekologické výukové programy
- Vzdělávání studentů VŠ a VOŠ
- Vzdělávání odborné veřejnosti
- Vzdělávání a osvěta veřejnosti

Zdroj: Sdružení středisek ekologické výchovy
Pavučina

Graf 7
Organizace zapojené v Národní
síti středisek ekologické výchovy
v letech 2004–2007 (počet)

Zdroj: Sdružení středisek ekologické
výchovy Pavučina

2.1.1 Cíle a úkoly ministerstva na rok 2009

Pro období roku 2009 si ministerstvo vytkllo několik prioritních cílů a úkolů.

Parlament projedná předloženou novelizaci horní legislativy, novelu zákona o ochraně přírody a novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Bude předložena nová politika ochrany klimatu České republiky. V ochraně klimatu se Česká republika stane na půl roku nejvýznamnějším hráčem Evropy. Vláda a Parlament budou jednat o novém odpadovém zákonu, který zásadním způsobem podpoří recyklaci a využití odpadů. Ministerstvo dokončí přípravu novely zákona o obalech, která významně zvýší prevenci vzniku odpadů a podpoří recyklaci obalového odpadu. Bude předložen nový zákon o ochraně ovzduší vedoucí ke zlepšení kvality ovzduší, která není dobrá zejména na Ostravsku, v Podkrusnohoří a ve velkých městech.

2.1.2 Vnitřní řízení ministerstva

K zabezpečení kvalitního provádění činností a naplňování stanovených cílů a úkolů ministerstvo postupně zlepšuje také svůj systém vnitřního řízení.

V této souvislosti jsou připravovány procesní postupy a modely, které zefektivní práci při tvorbě koncepčních dokumentů a vytváření legislativy, a úpravy chodu státní správy v oblasti životního prostředí. To přinese nejen zlepšení práce uvnitř ministerstva, ale rovněž i vyšší kvalitu výstupů ministerstva – např. zákonů, politik a materiálů pro vládu.

Ve svém důsledku pak budou nové procesní postupy představovat zjednodušení a zlepšení fungování státní správy a snižování administrativní zátěže podnikatelů, jednodušší přístup veřejnosti k informacím a rozhodování ve věcech životního prostředí.

2.2 Sídlo ministerstva

Sídlem ministerstva je budova v Praze 10, Vršovická 65. Působnost ministerstva je dále zajišťována územními pracovišti – odbory výkonu státní správy – v:

- Praze: Podskalská 19, 128 00 Praha 2 (působnost: Praha, Středočeský kraj);
- Českých Budějovicích: Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice (působnost: Jihočeský kraj);
- Plzni: Purkyňova 27, 301 00 Plzeň (působnost: Plzeňský kraj);
- Chomutově: Školní 5335, 430 01 Chomutov (působnost: Ústecký kraj, Karlovarský kraj);
Chomutově, dislokované pracoviště v Ústí nad Labem: Mírové náměstí 3129/36, 400 01 Ústí nad Labem;
- Liberci: Tř. 1. máje 26, 460 01 Liberec (působnost: Liberecký kraj);
- Hradci Králové: Resslova 1229/2a, 500 02 Hradec Králové (působnost: Královéhradecký kraj, Pardubický kraj);
- Brně: Mezírka 1, 602 00 Brno (působnost: Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina);
- Olomouci: Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc (působnost: Olomoucký kraj, Zlínský kraj);
- Ostravě: Čs. Legií 5, 702 00 Ostrava (působnost: Moravskoslezský kraj).

Systém EMAS se vztahuje na všechna výše uvedená pracoviště. Organizace řízené ministerstvem a veřejné výzkumné instituce do systému zahrnuty nejsou.

Obrázek 4
Budova ministerstva

2.3 Kontakt

Podrobnější informace o ministerstvu, jeho sídle a organizačním uspořádání jsou k dispozici na internetových stránkách <http://www.mzp.cz>. V případě jakýchkoliv dotazů nás neváhejte kontaktovat.

Rut Bízková
náměstkyně ministra,
ředitelka sekce ekonomiky a politiky životního prostředí,
představitelka vedení pro EMAS

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
Praha 10-Vršovice
Tel.: 267 122 564
rut.bizkova@mzp.cz

2.4 Zpracování prohlášení

Toto prohlášení je předkládáno v souladu s:

- Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS – Eco-Management and Audit Scheme),
- Usnesením vlády ČR č. 466 ze dne 1. července 1998 o schválení Národního programu zavedení systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Program EMAS) a jeho aktualizací provedenou usnesením vlády ČR č. 651 ze dne 19. června 2002,

a je validováno akreditovaným environmentálním ověřovatelem.

Environmentální prohlášení je určeno široké veřejnosti. Je volně dostupné na internetových stránkách ministerstva a v papírové podobě k nahlédnutí v knihovně ministerstva.

Prohlášení je zpracováno pro sídlo ministerstva v Praze a výše uvedené odbory výkonu státní správy.

3

Environmentální politika

Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy a orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí. Jeho kompetence, postavení a působnost vyplývají ze zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (kompetenční zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Cílem působení ministerstva je maximální ochrana životního prostředí v souladu s udržitelným rozvojem společnosti a součástí jeho poslání je být příkladem environmentálně šetrného chování pro všechny subjekty - organizace i jednotlivce.

Za samozřejmost považuje Ministerstvo životního prostředí dodržování veškerých požadavků platné legislativy a dalších požadavků a závazků na ochranu životního prostředí, které se vztahují k jeho činnosti.

Pro naplnění svého poslání vyhláší ministerstvo nad rámec uvedených požadavků tuto environmentální politiku a zavazuje se:

- Zavést systém environmentálního řízení a auditu (EMAS) podle nařízení (ES) č. 761/2001 jako nástroj pro trvalé zlepšování vlivu činnosti ministerstva na životní prostředí (environmentálního profilu); sledovat a postupovat v souladu s nejnovějšími trendy v oblasti environmentálního řízení (zejména v Evropské unii).
- Klást důraz na prevenci znečišťování životního prostředí, a tak minimalizovat dopady svých činností na životní prostředí, zdraví občanů i pracovní prostředí zaměstnanců.
- Využíváním energeticky a surovinově šetrnějších postupů a technologií, minimalizací vzniku odpadu a co nejvyšší mírou recyklace vzniklého odpadu přispívat ke snížení spotřeby energií, vody a dalších surovin a tím k šetření přírodních zdrojů.
- Využívat při svém provozu v co největší míře obnovitelné zdroje a environmentálně šetrné materiály a produkty.
- Klást důraz na environmentálně šetrný způsob dopravy na ministerstvu, včetně využívání automobilů s nízkými emisemi CO₂ či na alternativní pohon a podpory alternativních druhů dopravy (např. hromadná doprava, cyklistika).
- V rámci systému EMAS pravidelně prověřovat a vyhodnocovat svůj environmentální profil, stanovovat si cíle a cílové hodnoty a realizovat konkrétní environmentální opatření.
- Průběžně vzdělávat a motivovat zaměstnance k ochraně životního prostředí, a to jak při výkonu pracovních činností, tak v jejich mimopracovním životě.
- Při své rozhodovací činnosti a dalších správních činnostech vycházet z principů ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.
- Přenášet principy trvalého zlepšování a odpovědného přístupu k životnímu prostředí na další organizace resortu životního prostředí, orgány veřejné správy, spolupracující subjekty i širokou veřejnost.
- Pravidelně, otevřeně a nezkresleně informovat své zaměstnance, všechny zainteresované strany i širokou veřejnost o naplňování této environmentální politiky.

Environmentální politika Ministerstva životního prostředí je závazná pro všechny zaměstnance ministerstva i zaměstnance spolupracujících subjektů, působících v budově ministerstva. Všichni uvedení zaměstnanci jsou odpovědní za dodržování této environmentální politiky v rozsahu svých povinností a pracovních činností. Ministerstvo zároveň apeluje na všechny zaměstnance, aby uvedené principy a zásady ochrany životního prostředí aplikovali též ve svém mimopracovním životě.

4

Organizační uspořádání a popis systému řízení

Systém řízení pro účely EMAS je zaveden v souladu s přílohou č. I nařízení č. 761/2001, a tedy i s požadavky mezinárodní normy ISO 14001:2004 pro systémy environmentálního managementu.

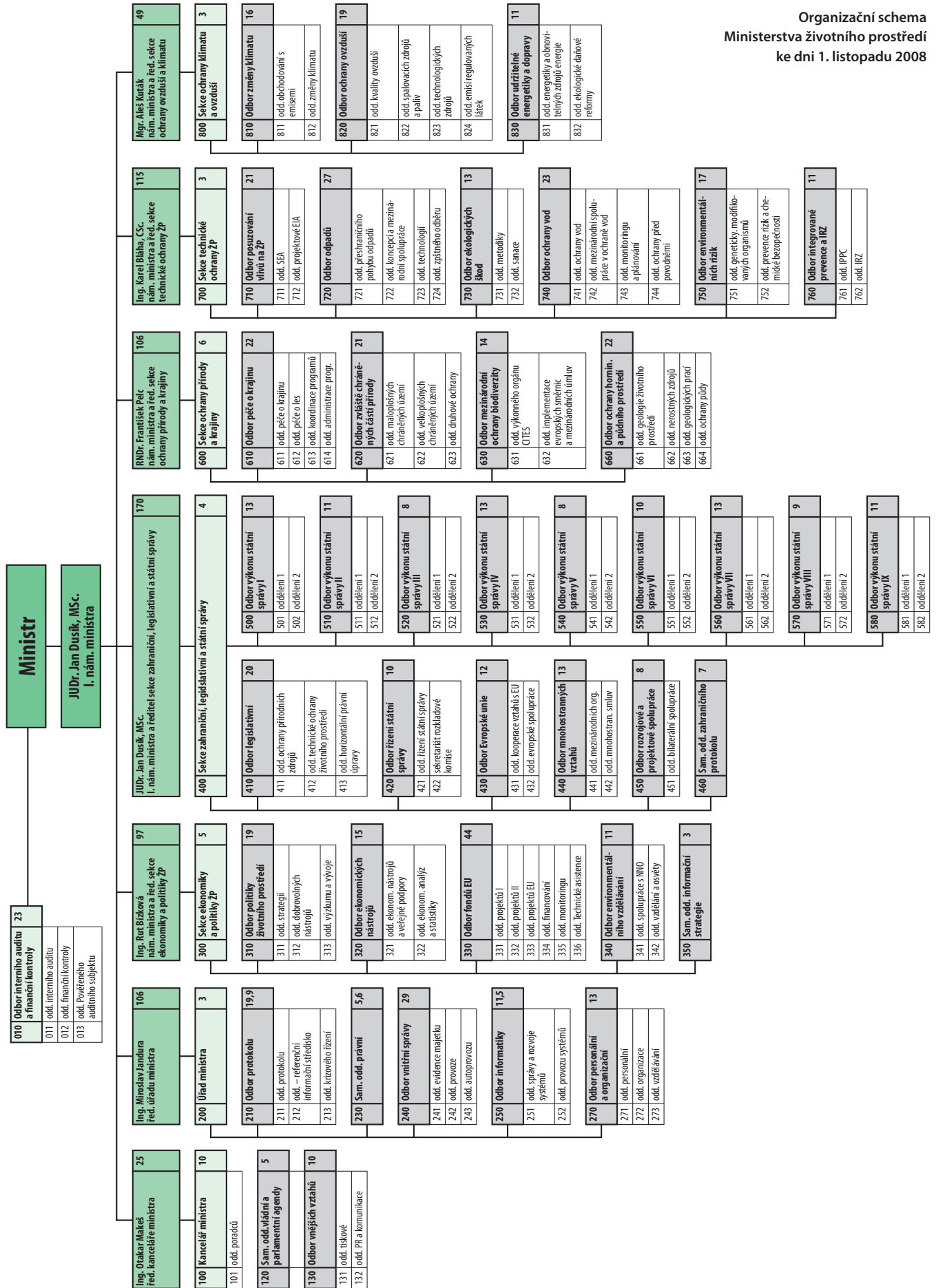
Pro zavedení a fungování systému environmentálního řízení a auditu jsou zapotřebí lidské zdroje a odborné schopnosti, organizační struktura, technologie a finanční prostředky. Veškeré tyto zdroje potřebné pro zavedení systému vedení ministerstva uvolnilo a nadále je bude uvolňovat pro potřeby udržování a zlepšování systému.

Základním dokumentem popisujícím úlohy, odpovědnost a pravomoci v rámci ministerstva je Organizační řád, který jednoznačně vymezuje působnost jednotlivých odborů. Systém řízení EMAS je pro jeho fungování na ministerstvu popsán v Příručce EMAS.

Pro účely zavedení a udržování systému jmenoval ministr představitelku vedení pro EMAS (dále jen „představitelka vedení“), kterou je Rut Bízková, náměstkyně ministra – ředitelka sekce ekonomiky a politiky životního prostředí.

S cílem všestranně napomáhat představitelce vedení v plnění souvisejících povinností byla ustavena Koordinační skupina EMAS složená ze zástupců všech sekcí ministerstva. Koordinační skupině EMAS předsedá z titulu své funkce představitelka vedení, ostatní členové byli nominováni jednotlivými náměstkyněmi, řediteli sekcí a ředitelem odboru interního auditu a finanční kontroly.

Organizační schéma
Ministerstva životního prostředí
ke dni 1. listopadu 2008

5

Přímé a nepřímé environmentální aspekty

Principy systému EMAS vycházejí ze soustavné analýzy environmentálních aspektů a systematické minimalizace jejich dopadů na životní prostředí.

Environmentální aspekt je prvek činností, výrobků nebo služeb organizace, který může ovlivňovat životní prostředí. V případě ministerstva je důležité členění environmentálních aspektů na přímé a nepřímé.

Přímé environmentální aspekty jsou aspekty, které souvisejí s činnostmi na pracovištích ministerstva a jeho zaměstnanci je mohou řídit, a tím jejich dopady na životní prostředí přímo ovlivňovat (např. provoz budovy).

Nepřímé jsou takové environmentální aspekty, které vyplývají z povahy funkce ministerstva a jejichž dopady mohou jeho zaměstnanci ovlivňovat jen částečně a nepřímo (např. dopady legislativy).

Nejvýznamnější jsou v rámci činnosti ministerstva aspekty nepřímé, přímé aspekty představují z hlediska dopadu na životní prostředí nižší stupeň rizikovosti. Některé aspekty byly vyhodnoceny jako pozitivní, tzn. že jejich vliv na životní prostředí je kladný.

Environmentální aspekt	Významnost dopadu na životní prostředí
Kvalita legislativních návrhů	vyšoká
Kvalita správního rozhodování	vyšoká
Vzdělávání, výchova, osvěta a ovlivňování veřejnosti	vyšoká (pozitivní aspekt)

Tabulka 1
Nepřímé environmentální aspekty

Environmentální aspekt	Významnost dopadu na životní prostředí
Spotřeba energie (vytápění, elektřina)	střední
Spotřeba papíru	střední
Autoprovoz (spotřeba pohonných hmot, emise)	střední
Nakládání s chemickými látkami v údržbě a autoprovozu (vč. vzniku nebezpečného odpadu)	střední
Vznik odpadů z administrativní činnosti	střední
Spotřeba tonerů	střední
Spotřeba vody	střední
Produkce odpadních vod	střední
Výroba energie – dieselagregát (emise)	nížká
Výroba energie – fotovoltaické články	nížká (pozitivní aspekt)

Tabulka 2
Přímé environmentální aspekty

6

Obecné a specifické cíle

Prostřednictvím stanovování cílů ochrany životního prostředí a realizací konkrétních environmentálních programů (opatření) k jejich naplňování lze negativní dopady činnosti ministerstva minimalizovat.

V rámci své environmentální politiky se ministerstvo zavazuje k definování těchto cílů a programů za účelem neustálého snižování dopadů svých činností na životní prostředí a zlepšování svého environmentálního profilu.

Hlavní cíle ministerstva ve vztahu k jeho nepřímým environmentálním aspektům vyplývají ze schválených strategických dokumentů a jsou podrobně popsány v kapitole 2.1 Výsledky a budoucí úkoly ministerstva.

Materiály projednávané v Parlamentu ČR

Novelizace horní legislativy

Novela zákona o ochraně přírody

Novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu

Příprava legislativy

Příprava nového zákona o odpadech

Příprava novely zákona o obalech

Příprava nového zákona o ochraně ovzduší

Ostatní cíle

Předložení nové politiky ochrany klimatu České republiky

Vytvoření dotačního programu pro energetické úspory a využití obnovitelných zdrojů energie v domácnostech

Tabulka 3
Cíle ministerstva pro rok 2009
(nepřímé aspekty)

Pro řízení svých přímých environmentálních aspektů si ministerstvo stanovilo následující cíle:

Cíl č. 1	Termín splnění
V rámci obměny vozového parku dosáhnout podílu 75 % „čistých vozidel“ na celkovém počtu vozidel.	31. 12. 2011

OPATŘENÍ

Do zadávacích podmínek pro nákup nových vozidel stanovit vždy podmínku, aby daná vozidla splnila definici „čistých vozidel“, stanovenou ve vládním Programu obměny vozového parku veřejné správy za čistá vozidla.

Cíl č. 2	Termín splnění
Snížení měrné spotřeby PHM o 10 %.	31. 12. 2010

OPATŘENÍ

Nákup „čistých vozidel“ v rámci obměny vozového parku (viz cíl č. 1).

V rámci pravidelného školení řidičů absolvují všichni zaměstnanci-řidiči školení energeticky úsporného řízení vozidla a při využívání vozidel budou jezdit co nejekonomičtěji rychlostí vzhledem k danému vozidlu.

Cíl č. 3	Termín splnění
Dosáhnout 50 % podílu „zelených“ nákupů a veřejných zakázek.	31. 12. 2010

OPATŘENÍ

Nákup „čistých vozidel“ v rámci obměny vozového parku (viz cíl č. 1) a energeticky úsporné výpočetní techniky a dalších elektrospotřebičů (viz cíl č. 7).

Vytvořit systém pro identifikaci environmentálně šetrných nákupů v rámci různých kategorií výrobků a služeb.

Více zdůraznit možnost využívání environmentálních kritérií při zadávání veřejných zakázek ve směrnici ministerstva o zadávání veřejných zakázek a adekvátně informovat v tomto směru zaměstnance-zadavatele veřejných zakázek.

Včlenit pasáž o environmentálně šetrném chování do smluv s externími partnery, zabezpečujícími poskytování služeb v budově ministerstva.

Cíl č. 4	Termín splnění
Působit na ostatní orgány veřejné správy ve smyslu uplatňování postupů environmentálně šetrného provozu úřadu.	průběžně

OPATŘENÍ

Navrhnout vládě ČR program pro tzv. zelené veřejné zakázky a nákupy.

Realizovat další vzdělávání pro organizační složky státu vykonávající veřejnou správu, týkající se environmentálně šetrného provozu úřadu.

Cíl č. 5	Termín splnění
Zkvalitnění sběru tříděného odpadu.	31. 12. 2009

OPATŘENÍ

Rozšíření počtu sběrných míst a nádob na tříděný odpad.

Doplnění sběrného místa suchých článků o box umožňující odložení i větších baterií (suchých článků).

Zlepšit označení kontejnerů na tříděný odpad (vč. uvedení odpadu, který do kontejneru patří či nepatří).

Zlepšit informovanost zaměstnanců o možnostech odkládání tříděného odpadu v budově ministerstva.

Tabulka 4
Environmentální cíle a programy
(přímé aspekty)

Cíl č. 6	Termín splnění
Snížení spotřeby papíru o 3 %	31. 12. 2011

OPATŘENÍ

Rozšířit systém elektronické komunikace (elektronizace úředního provozu).

Na všech počítačích standardně nastavit oboustranný, černobílý tisk.

Jednotlivé odbory ministerstva při vyhlašování výběrových řízení na služby nebo stavby uvedou v zadávací dokumentaci požadavek na podávání nabídkových a realizačních projektů na oboustranně tištěném papíře.

Cíl č. 7	Termín splnění
Snížení spotřeby energie o 5 %.	31. 12. 2011

OPATŘENÍ

Optimalizace stavu a využívání výpočetní techniky (zejména tiskáren a kopírovacích strojů) a dalších elektrospotřebičů.

Provádět obměnu výpočetní techniky za energeticky méně náročnou a při nákupu dalších spotřebičů přísně dbát na jejich energetickou náročnost.

Identifikovat a realizovat úspory při provozu výpočetní techniky (např. krátká doba přechodu do úsporného režimu, vypínání počítačů, apod.).

Prověřit vhodnost instalace čidel (fotobuněk) na osvětlení společných prostor, včetně nastavení optimální doby svícení, a dále využívat možnosti centrálního vypínání osvětlení chodeb.

Pravidelně prověřovat těsnost všech oken v budově.

Umývat okna před zimním obdobím.

Cíl č. 8	Termín splnění
Zlepšit prostředí na ministerstvu.	31. 12. 2009

OPATŘENÍ

Zlepšit označení bezbariérového přístupu do budovy ministerstva (pro automobily i pěší).

Doplnit nájezdy či kolejnice pro kočárky na obě hlavní schodiště do budovy.

Na všechny toalety umístit pult na odkládání věcí.

7

Environmentální profil ministerstva

Environmentální profil ministerstva je souhrn všech jeho vlivů na životní prostředí, a to jak přímých, tak nepřímých.

Pozn.: Vzhledem k relativně stabilnímu počtu zaměstnanců ministerstva jsou údaje a grafy v této kapitole uváděny v absolutních hodnotách, přičemž z hlediska trendů se významně neliší od poměrových ukazatelů vztažených na jednoho zaměstnance.

7.1 Elektrická energie a teplo

Elektrická energie je využívána především pro administrativní účely, tj. k napájení výpočetní techniky a osvětlení. V menším množství je používána v obslužných provozech (dílna, auto-provoz).

Ministerstvo minimalizuje spotřebu elektrické energie používáním energeticky úsporných spotřebičů a výpočetní techniky (energetická třída A, standard Energy Star), úsporných zářivek, atd.

Díky opatřením v oblasti osvětlení bylo ministerstvo v roce 2008 oficiálně přijato do programu Green Light. (Jedná se o dobrovolný program, ve kterém se soukromé i veřejné organizace zavazují k modernizaci svých stávajících systémů osvětlení, navrhování nových zařízení a přijímání opatření pro energeticky efektivní osvětlení.)

Od roku 2005 odebírá ministerstvo tzv. zelenou elektřinu – využívá speciální tarif PREKO, v rámci kterého odběratelé přispívají pomocí přírážky ve výši 0,10 Kč/kWh na rozvoj obnovitelných zdrojů energie.

Kromě toho ministerstvo ovlivňuje snižování emisí skleníkových plynů vlastní výrobou elektrické energie za pomoci sluneční energie ve fotovoltaické elektrárně umístěné na střeše budovy ministerstva. Její roční produkce činí cca 25 tis. kWh.

Ministerstvo je také provozovatelem dieselagregátu, který je používán jako záložní zdroj elektrické energie. Jsou zabezpečovány jeho pravidelné revize a zkoušky.

Pro vytápění budovy využívá ministerstvo centrální zásobování teplem.

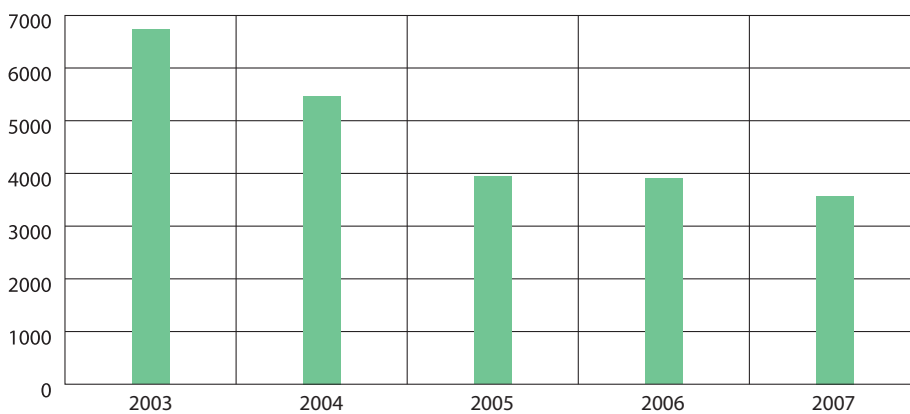
V letech 2003–2004 proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy ministerstva s cílem dosáhnout co nejvyšších energetických úspor. K tomu napomohlo především zateplení celé budovy, vybavení novými okny se zásadně lepšími izolačními vlastnostmi, výměna skel prosklených částí budovy a instalace vnějších i vnitřních žaluzií.

Obrázek 5
Fotovoltaická elektrárna
na střeše budovy ministerstva

Graf 8
Spotřeba elektrické energie
v letech 2003–2007 (MWh)

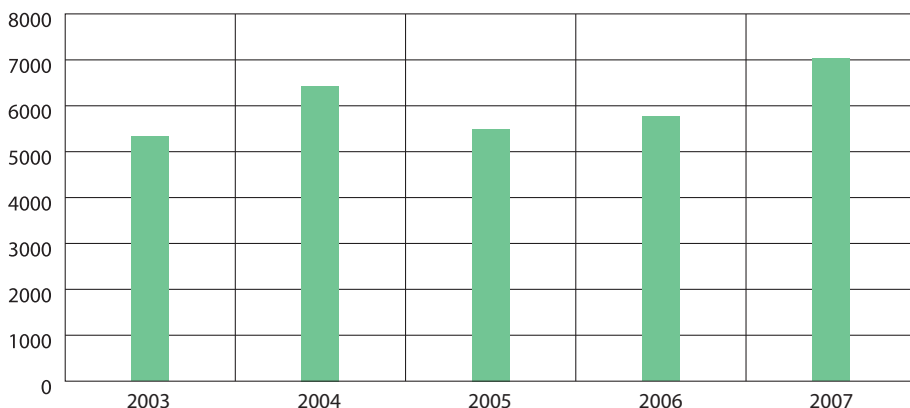

Graf 9
Spotřeba tepla v letech 2003–2007
(GJ)

7.2 Spotřeba vody a odpadní vody

Voda je na ministerstvu používána především k sanitárním účelům (toalety) a dále v auto-provozu (myčka) a kuchyni (mytí nádobí).

Ministerstvo minimalizuje riziko úniku nebezpečných látek do kanalizace nebo půdy. Za tímto účelem jsou místa, kde dochází k nakládání s látkami nebezpečnými vodám, vybavena záchytnými vaničkami, sorbentem a potřebným náčiním.

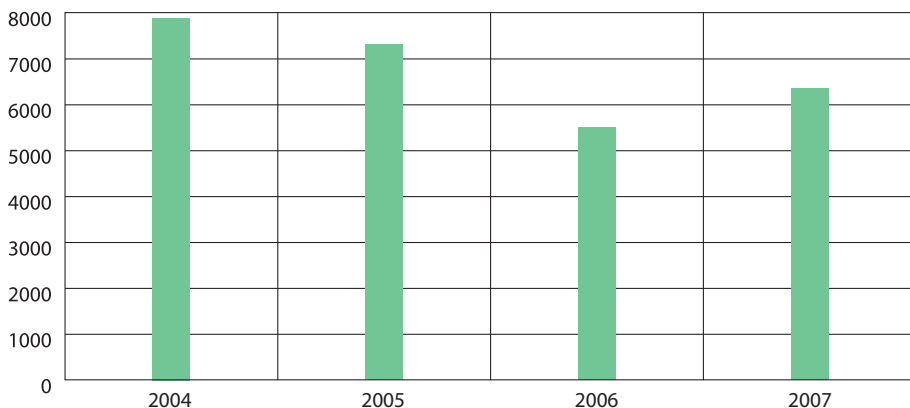
Graf 10
Spotřeba vody v letech 2003–2007
(m³)

7.3 Spotřeba papíru

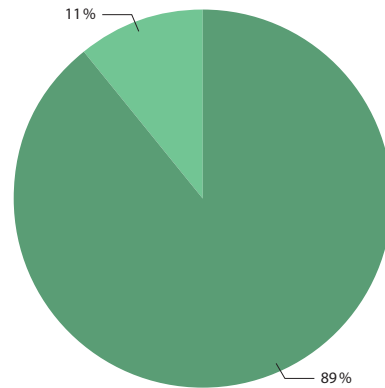
Zaměstnanci upřednostňují elektronickou komunikaci v externím i interním styku, ministerstvo postupně přechází na systém elektronického úřadování.

K tisku jsou k dispozici převážně síťové tiskárny ve společných prostorách. Osobní tiskárny jsou na pracovištích pouze v odůvodnitelných případech (např. tisk dokumentů s citlivými údaji, vedoucí zaměstnanci apod.). Předpokládá se úspora energie, nákladů na údržbu tiskáren a snížení spotřeby papíru.

Ministerstvo používá pro tisk i kopírování výhradně recyklovaný papír, s výjimkou tisku pro archivní účely. Zaměstnanci jsou nabádáni využívat oboustranný tisk. Recyklovaný papír je využíván také pro tisk vizitek pro zaměstnance, na obálky, obaly apod.

Graf 11
Spotřeba papíru v letech 2004–2007
(1 000 listů)

Graf 12
Podíl recyklovaného papíru
na celkové spotřebě
v letech 2004–2007

■ Recyklovaný papír
■ Nerecyklovaný papír

7.4 Nakládání s odpady

Zaměstnanci ministerstva se snaží co nejvíce předcházet vzniku odpadů a omezovat jejich množství. Jedním ze způsobů snižování množství produkováných odpadů je např. přednostní nákup vody ve vratných obalech, resp. používání vody z vodovodu.

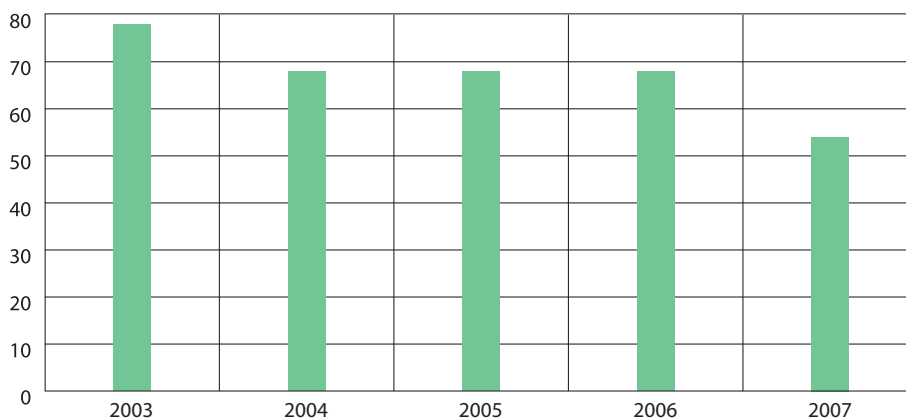
Odpady, které vznikají v prostorách ministerstva (především odpad z administrativní činnosti a komunální odpad), jsou bezprostředně po svém vzniku tříděny na jednotlivé druhy: papír, sklo, plasty, tetra-pack, hliník, směsný odpad. V budově ministerstva jsou dále umístěny sběrné nádoby na baterie, zářivky a malé elektrické spotřebiče.

V sídle ministerstva vznikají v malém množství i další odpady, v některých případech i nebezpečné. Jde o odpady z autoprovozu a dílen.

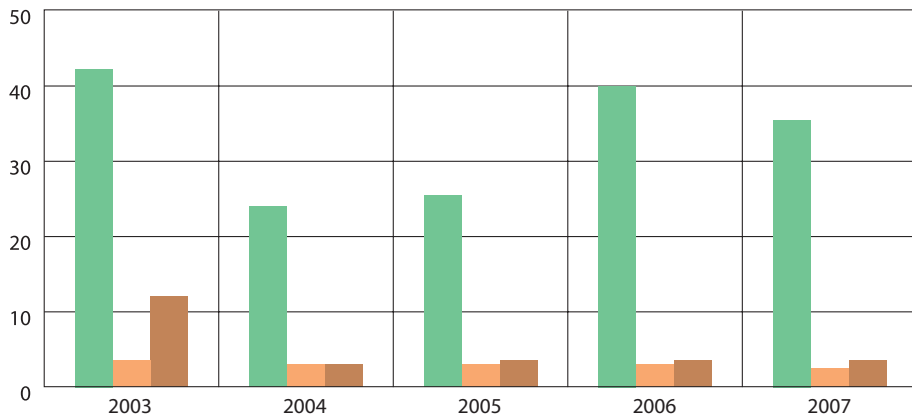
Pro odstraňování vyprodukovaných odpadů je využíváno v sídle ministerstva služeb oprávněných osob. Odbory výkonu státní správy působí na všech územních pracovištích v prostorách jiných majitelů, kteří odstraňování vyprodukovaných odpadů zabezpečují.

Zaměstnanci jsou o třídění odpadů informováni vývěskami.

Za rok 2007 ministerstvo dále vyprodukovalo 250 kg obalů tetra-pack a formou zpětného odběru odevzdalo 265 kg elektrospotřebičů.

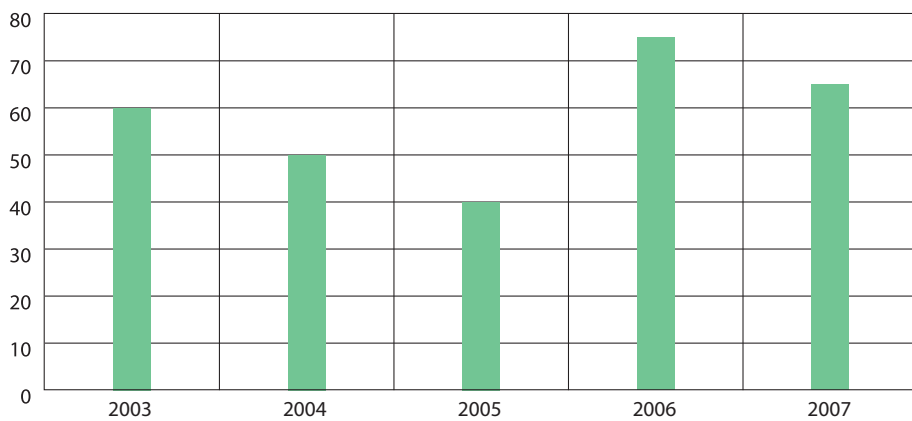

Graf 13
Produkcce odpadu – směsný
v letech 2003–2007 (t)

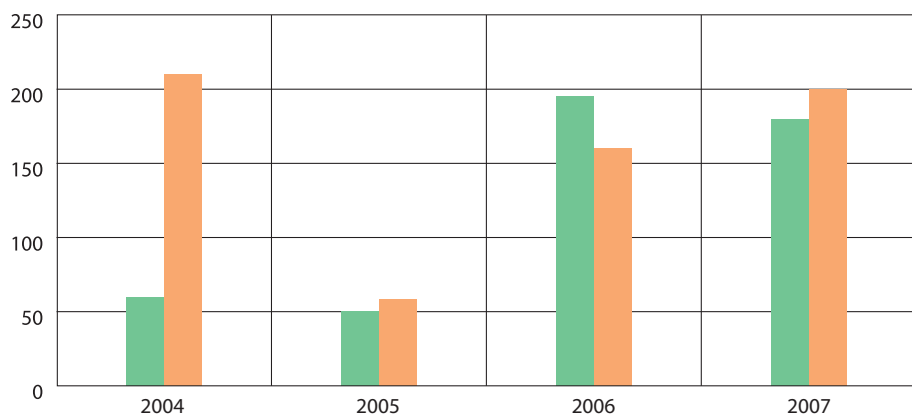

Graf 14
Produkce odpadu – papír, plasty, sklo v letech 2003–2007 (t)

Sklo
Plasty
Papír

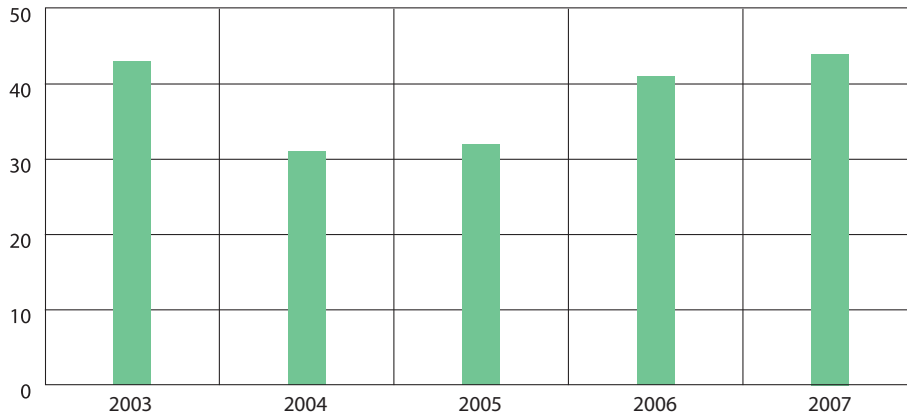
Graf 15
Produkce odpadu – hliník v letech 2003–2007 (kg)

Graf 16
Zpětný odběr – suché články, zářivky v letech 2004–2007 (kg)

suché články
zářivky

Pozn.: Pozitivního vývoje v letech 2006 a 2007 bylo dosaženo díky vhodnější instalaci sběrných nádob ve vstupní hale budovy ministerstva.

Graf 17
Podíl vytríděného odpadu
na celkové produkci odpadu
v letech 2003–2007 (%)

Obrázek 6
Pokyny pro třídění odpadu

Obrázek 7
Sběrné nádoby na tříděný odpad

7.5 Spotřeba pohonných hmot, autodoprava

Spotřeba pohonných hmot je určena skladbou služebních cest, jejich délkou a náročností provozu na pozemních komunikacích.

Vozový park ministerstva je tvořen celkem 65 vozy, včetně aut používaných na odborech výkonu státní správy, z toho je 64 vozů osobních a 1 užitkový.

V rámci postupné obměny vozového parku ministerstvo nakupuje a využívá automobily splňující definici tzv. čistého vozidla podle Programu obměny vozového parku veřejné správy za čistá vozidla.

Ministerstvo využívá 6 vozů s hybridním pohonem (Toyota Prius, Lexus GS 450h), 6 vozů Superb Green Line a 4 vozy Škoda Fabia Green Line, a to jednak jako služební vozy ministra a jeho náměstků a jednak pro dopravu dokumentů a zaměstnanců v městském provozu.

Průběžnou obměnou procházejí také vozidla určená pro přepravu zaměstnanců na služebních cestách (tzv. referentská vozidla). Bylo nakoupeno 16 nových vozů Peugeot 207 s měrnými emisemi 120g CO₂/km (namísto původních vozů, jejichž měrné emise dosahovaly 160g CO₂/km).

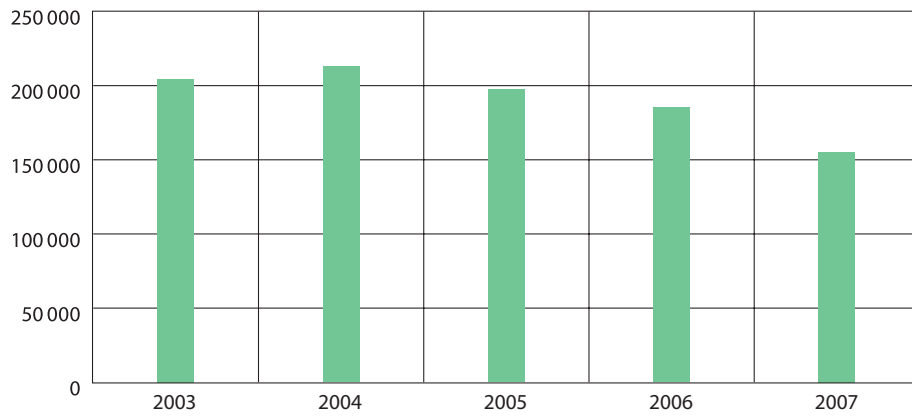
Při služebních cestách je snaha o maximální využívání kapacity aut, přičemž pro služební cesty nejsou používána soukromá vozidla.

Pravděpodobnost úniku ropných látek při služebních cestách je minimalizována pravidelnými prohlídkami, které se periodicky opakují v souladu s platnými předpisy. Stejně tak je zajišťováno pravidelné měření emisí.

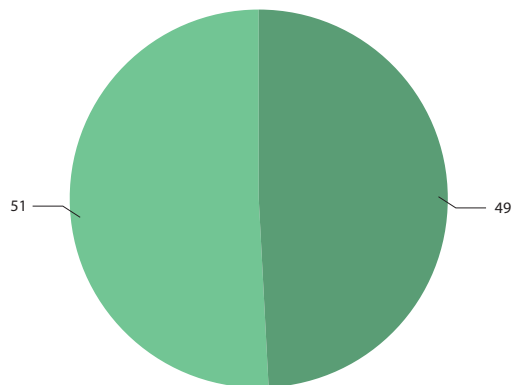
V rámci podpory cyklo dopravy mají zaměstnanci a návštěvníci ministerstva možnost odkládat svá jízdní kola ve vnitřních prostorách budovy. Pro zaměstnance-cyklisty jsou k dispozici sprchy.

Obrázek 8
Vozový park ministerstva
(vozy s hybridním pohonem)

Graf 18
Spotřeba pohonných hmot
v letech 2003–2007 (l)

Graf 19
Podíl „čistých vozidel“ na celkovém
počtu vozidel v roce 2007 (%)

■ Čistá vozidla
■ Ostatní vozidla

7.6 Řízení nepřímých environmentálních aspektů

V rámci provozní činnosti řídí ministerstvo také své nepřímé environmentální aspekty.

Podílí se na snižování množství vypouštěných skleníkových plynů nákupem tzv. zelené energie a vlastní výrobou elektrické energie ve fotovoltaické elektrárně (viz výše).

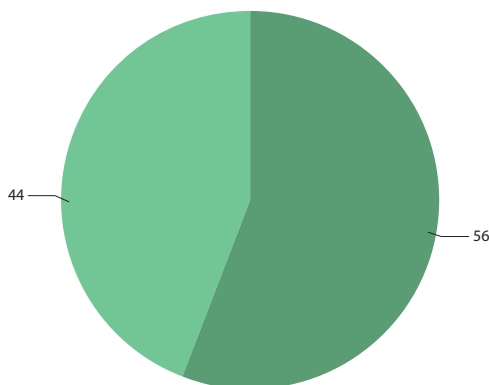
Při obstarávání zboží nakupuje ministerstvo výrobky s co nejmenším vlivem na životní prostředí a vybírá takové dodavatele materiálů a služeb, kteří se chovají k životnímu prostředí co nejšetrněji. Pro činnost ministerstva jsou tak nakupovány:

- výrobky se značkou „Ekologicky šetrný výrobek“, případně jinou ekoznačkou,
- spotřebiče energetické třídy A,
- výpočetní technika splňující požadavky „Energy Star“ nebo „TCO“,
- úsporné zářivky,
- recyklovaný papír,
- voda ve vratných obalech,
- biopotraviny.

Ministerstvo propaguje zásady tzv. zeleného nakupování a nabízí své vlastní zkušenosti a poznatky v této oblasti k využití pro další úřady a instituce. Podílí se na vydávání publikací k tomuto tématu a organizování různých seminářů. Oddělení vzdělávání organizuje školení na téma ekologicky šetrnějšího chování v úřadě, a to jak pro všechny nově nastupující zaměstnance, tak i pro ostatní úředníky.

Obrázek 9
Logo „Ekologicky šetrný výrobek“

Graf 20
Podíl výrobků se značkou „Ekologicky šetrný výrobek“ na celkovém objemu nákupů v roce 2007 (%)

- Objem nákupů výrobků s EŠV
- Objem nákupů výrobků bez EŠV

Pozn.: Uvedený podíl se týká výrobních kategorií, pro které jsou stanovena kritéria pro udělení značky „Ekologicky šetrný výrobek“ (viz www.ekoznacka.cz).

Obrázek 10
Příklad výrobku se značkou
„Ekologicky šetrný výrobek“

Právní a jiné požadavky

Ministerstvo je ve velké části autorem právních požadavků (vyhlášky ministerstva), nebo se na jejich tvorbě a vydávání odborně podílí (zákony, nařízení vlády). Dále sleduje vývoj environmentální legislativy v Evropském společenství a odpovídá za její aproximaci v České republice.

Některé požadavky právních předpisů se vztahují přímo na environmentální aspekty určené v registru environmentálních aspektů. Pro umožnění jejich sledování je na všech pracovištích ministerstva k dispozici síťová verze software ASPI (Automatizovaný systém právních informací).

V případě, že ministerstvo nebo některý odbor výkonu státní správy potřebují rozhodnutí místně příslušného orgánu státní správy v oblasti životního prostředí, odpovědní zaměstnanci tato rozhodnutí získávají, sledují jejich platnost a plnění obsažených podmínek.

Kromě klasických nástrojů ochrany životního prostředí ve formě vyhlášek a zákonů se ministerstvo snaží využívat také dalších prostředků pro prosazování cílů ochrany životního prostředí. Mezi takové nástroje patří i dobrovolné dohody, z nichž ministerstvu vyplývají určité smluvní závazky.

Za dobu své působnosti uzavřelo ministerstvo s různými společnostmi či institucemi na dvě desítky dobrovolných dohod. Za úspěšné lze považovat např. dohodu s Českou stomatologickou komorou k omezování zatížení životního prostředí rtuťí ze stomatologických zdravotnických zařízení či Dohodu o obalech, na základě které vznikl v České republice systém sběru a nakládání s použitými obaly.

V režimu dobrovolných dohod spolupracuje ministerstvo také s Hospodářskou komorou České republiky či sdružením Stavíme ekologicky, a to např. v oblasti prosazování environmentálních standardů, společném pořádání seminářů a soutěži s environmentální tematikou, ale i v oblasti spolupráce na tvorbě legislativy.

Dobrovolné dohody uzavírá ministerstvo i se subjekty státní či veřejné správy, např. s Národní sítí Zdravých měst ČR (vzájemná výměna informací, naplňování mezinárodních závazků v oblasti udržitelného rozvoje) nebo Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. (rozvoj Akreditačního systému ČR).

9

Komunikace

Na ministerstvu jsou vytvořeny postupy pro komunikování mezi jednotlivými úrovněmi a funkcemi.

Je pochopitelné, že vzhledem k poslání ministerstva se většina komunikace týká environmentálních záležitostí.

Komunikace mezi jednotlivými úrovněmi řízení je zajišťována systémem porad – od porady vedení ministerstva až po porady oddělení. Komunikování o systému environmentálního řízení a auditu je navíc realizováno formou školení a výměny informací.

Každý zaměstnanec může prostřednictvím nadřízených zaměstnanců či Koordinační skupiny EMAS, složené ze zástupců jednotlivých útvarů ministerstva, napomoci k identifikaci, hodnocení a následnému řízení environmentálních aspektů.

Důležité je sdělování informací v rámci komunikace s resortními organizacemi. To je upraveno Organizačním řádem. Ten také určuje, které útvary zajišťují komunikaci na mezinárodní úrovni.

Komunikaci s veřejností garantuje tiskové oddělení, které též zajišťuje příjem podnětů od veřejnosti, včetně žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Žádosti o informace podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí jsou zajišťovány věcně příslušnými řediteli odborů. Vyřizování stížností a petic garantuje odbor interního auditu a finanční kontroly.

S nejširší veřejností komunikuje ministerstvo prostřednictvím svých internetových stránek.

10

Vzdělávání

Na ministerstvu je vytvořen a udržován systém odborné způsobilosti a vzdělávání pro všechny úrovně zaměstnanců. Zvláštní pozornost se věnuje kvalifikaci nově nastupujících zaměstnanců a těch, kteří jsou přeřazeni na jinou činnost. V rámci vstupního školení se nově nastupujícím zaměstnancům poskytují informace o instituci, jejích záměrech a dále o systému EMAS, včetně environmentální politiky, cílů, postupů a ostatní dokumentace.

Vedení ministerstva obecně podporuje a finančně přispívá na prohlubování, obnovování a získávání specializované kvalifikace zaměstnanců, mimořádnou pozornost věnuje vzdělávání zaměřenému na znalosti cizích jazyků.

11

Audity

Ministerstvo provádí pravidelně interní audity EMAS podle předem určeného programu na tříleté období. Interní audity tvoří podklad pro účinnou kontrolu a plnění environmentální politiky, cílů a programů.

Audity provádějí kvalifikovaní auditoři, v prvním období externisté. Je naplánován výcvik vlastních auditorů.

Účinnost systému bude ověřována také externím environmentálním ověřovatelem v pravidelných ročních intervalech.

12

Příští environmentální prohlášení

Příští environmentální prohlášení bude zpracováno ve zkrácené formě v listopadu 2009. Toto prohlášení s aktualizovanými cíli a zhodnocenými výsledky se bude vydávat každoročně až do dalšího prohlášení v plném znění v roce 2011.

Zpracoval: Pavel Růžička
Dne: 10. prosince 2008
Podpis:

Ověřila: Rut Bízková
Dne: 15. prosince 2008
Podpis:

Schválil: Martin Bursík
Dne: 19. prosince 2008
Podpis:

13

Schválení akreditovaným ověřovatelem

Elektrotechnický zkušební ústav, s.p.
Pod Lisem 129, Praha 8-Troja
Environmentální ověřovatel č. CZ-V-5003

Dne: 29. prosince 2008

Podpis:

